

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO DOBOJSKI KANTON
OPĆINA KAKANJ**

**MARKETING PLAN
PODUZETNIČKE ZONE VRTLJIŠTE**

Dođite, razvijajte se i ostanite

OPĆINA KAKANJ
Novembar, 2010. godine

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtlište
Općina Kakanj*

SADRŽAJ

Redni broj	SAŽETAK	stranica
1.	OSNOVNI PODACI	7
2.	VIZIJA, MISIJA, STRATEŠKI CILJEVI	8
2.1.	Vizija	8
2.2.	Misija	8
2.3.	Strateški ciljevi	8
3.	ANALIZA OKRUŽENJA	8
3.1.	Poslovno okruženje	8
3.1.1.	Postojeća privredna struktura preduzeća na području općine Kakanj	8
3.2.	Radna snaga	11
3.2.1.	Dostupnost	11
3.2.2.	Cijena rada-troškovi rada	11
3.3.	Dostupnost i cijena energenata i komunalnih usluga	12
3.3.1.	Električna energija	12
3.3.2.	Voda	13
3.3.3.	Kanalizacija	13
3.3.4.	Otpad	14
3.3.5.	Grijanje	15
3.4.	Dostupnost i kvaliteta infrastrukture	15
3.4.1.	Cestovna mreža	15
3.4.1.1.	Asfaltirane cestovne komunikacije	15
3.4.1.2.	Ostali nerazvrstani cestovni pravci	16
3.4.1.3.	Karakteristike cestovnih pravaca	16
3.4.1.4.	Planirane cestovne komunikacije	16

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtlište
Općina Kakanj*

3.4.2.	Željeznički saobraćaj	17
3.4.3.	Vazdušni saobraćaj	18
3.4.4.	Morska luka	18
3.5.	Analiza dostupnih poticaja za investitore	18
3.5.1.	Vlada ZE-DO kantona, Ministarstvo za privredu/gospodarstvo	
3.6.	Analiza konkurentskih zona u okruženju	20
3.7.	Procjena poslovnog okruženja i njegove privlačnosti.	21
4.	SWOT ANALIZA	22
5.	PONUDA POSLOVNE ZONE	23
5.1.	Namjena površina	23
5.2.	Saobraćaj	24
5.2.1.	Ciljevi i potrebe	24
5.2.2.	Plan	25
5.2.3.	Urbanističko-tehnički uslovi za saobraćaj	25
5.3.	Hidrotehnička infrastruktura	26
5.3.1.	Snabdijevanje vodom	26
5.3.2.	Kanalizacija	27
5.3.2.1.	Fekalna kanalizacija	28
5.3.2.2.	Oborinska kanalizacija	28
5.3.3.	Elektroenergetska infrastruktura i telekomunikacije	29
5.3.3.1.	Elektroenergetika	29
5.3.3.2.	Telekomunikaciona mreža	30
5.4.	Prodajne poruke (poduzetnička zona Vrtlište)	30
6.	MARKETING PLAN PODUZETNIČKE ZONE VRTLISŤE	30
6.1.	Ciljne grupe	30
6.2.	Pozicioniranje	31

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtilište
Općina Kakanj*

6.3.	Komunikacija	32
6.4.	Plan marketinških aktivnosti	32
6.5.	Pripremne marketinške aktivnosti	32
6.6.	Troškovi pripremljenih marketinških aktivnosti	33
6.7.	Lokalni marketing	34
6.8.	Nacionalni marketing	35
6.9.	Međunarodni marketing	36
7.	ZAKLJUČAK	37
	PRILOZI	

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtlište
Općina Kakanj*

SAŽETAK

Općina Kakanj pokrenula je aktivnost uspostave poduzetničke zone na lokaciji završene eksploatacije uglja na površinskom kopu Vrtlište, k.č. br. 1966 K.O. Vrtlište (stari premjer k.č. br 55/1 K.O: Karaula), koja ima površinu od 98.088 m², u posjedu državnog svojina dijelom 1/1.

Općina je radi realizacije projekta donijela slijedeće odluke:

1. Odluka o uspostavi poduzetničke zone „Vrtlište“ i pristupanju izradi Regulacionog plana Poduzetničke zone „Vrtlište“ u Kaknju broj 0-01/1-106/08,
2. Odluku o usvajanju nacrtu Regulacionog plana Poduzetničke zone „Vrtlište“ i njegovom stavljanju na javnu raspravu broj 0-01/1-115/09 , dana 30.04.2009.godine.
3. Odluka o usvajanju Regulacionog plana Poduzetničke zone „Vrtlište“ u Kaknju i Odluka o provođenju Regulacionog plana Poduzetničke zone „Vrtlište“ u Kaknju.

Osim navedenog, Općina je obezbijedila projekat nivelacije i ograđivanja terena Poduzetničke zone. Radovi na nivelaciji terena su završeni.

Urađena je projektna dokumentacija i revizija za odvodnju podzemnih voda poduzetničke zone „Vrtlište“, zatim projekat vodosnadbjevanja, elaborat za geomehaničko ispitivanje zemljišta, projekat saobraćajne infrastrukture, te projekat elektrifikacije.

Za gore navedene projekte su izdata Odobrenja za građenje i u toku je realizacija istih.

Osnovna namjena ovog prostora je industrijsko-poslovna. U okviru zone predviđa se odvijanje niz djelatnosti, koje su po svojoj prirodi slične i čije je međusobno funkcionisanje lako ostvarivo, te ni u jednom segmentu ne dolazi u koliziju.

Osnovni razlozi izgradnje poduzetničke zone su sljedeći:

- Izgradnja industrijskih objekata, objekata veleprodaje i parkinga za kamione i radne mašine van urbane zone,
- Nedostatak zemljišta u slobodnoj prodaji na kojem bi se gradili privredni objekti,
- Nedostatak opremljenog zemljišta osnovnom saobraćajnom i komunalnom infrastrukturom,
- Izgradnja zone na većoj površini koja omogućava razvoj privrednih subjekata,
- Pomoć postojećim privrednim subjektima, kao i novim koji će se osnovati da dobiju normalne uslove za razvoj, uz subvencioniranje osnovnih troškova pribavljanja i uređenja zemljišta ,
- Otvaranje novih radnih mjesta,
- Promocija privrede općine Kakanj,
- Razvoj lokalne zajednice.

Poduzetnička zona je od značaja za privredu općine Kakanj sa aspekta da se potencijalnim investitorima može ponuditi definisana, uređena lokacija, koja nudi pogodan ambijent za

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtlište
Općina Kakanj*

investiranje. Osim toga koncentracija privrednih objekata na jednom prostoru daje druge pogodnosti.

Ulaganje u poduzetničku zonu sastoji se od ulaganja:

- u izradu investiciono- tehničke dokumentacije (izrada glavnih projekata za saobraćajnu i komunalnu infrastrukturu, projekat uređenja zelenih površina, ograđivanja zone....)
- u troškove parcelacije zemljišta sa grubim nivelisanjem zemljišta (nivelacija terena je odrađena)
- u troškove ograđivanja parcele i regulisanje nadzora nad ulaskom i izlaskom
- troškove izgradnje saobraćajnica i komunalne infrastrukture
- troškove uređenja zajedničkih javnih parking mjesta i zelenila

Poduzetnička zona ima pristup sa asfaltiranog industrijskog puta za Površinski kop "Vrtlište" RMU Kakanj. Znači, do poduzetničke zone izgrađena je adekvatna saobraćajnica. Potrebno je sagraditi primarnu saobraćajnicu kroz poduzetničku zonu koja će omogućiti saobraćajni pristup parcelama.

Finansijska ulaganja u formiranje poduzetničke zone predviđaju se u iznosu od 2.870.000,00 KM. Ta ulaganja sa aspekta opravdanosti investicije imaju više pozitivnih elemenata, a jedan od najvažnijih je ekološki, te otvaranje novih radnih mjesta, cca 250. Investiranje u izgradnju objekata na mikrolokacijama– hale i pogoni, povlači sa sobom i ulaganje privatnog kapitala u većem obimu, a to znači dodatno upošljavanje građevinske i prateće operative.

Ekonomsko-tržišna ocjena projekta ogleda se prije svega u konkurentnosti lokalne zajednice u ponudi slobodnog infrastrukturom opremljenog prostora za izgradnju proizvodnih objekata. Poduzetnička zona sa definisanim odnosima, sa pogodnim ulaganjima u izgradnju objekata (smanjeni iznosi naknade za uređenje zemljišta, naknade za ustupanje zemljišta, ...) je faktor privlačenja domaćih i stranih ulagača.

Uspostavljenje poduzetničkih zona pokazalo se efikasnim u lokalnim zajednicama koje su takve zone već izgradile, tako da nam to treba da bude pozitivna stimulacija za dalji rad.

Da bismo došli u završnu fazu dodjele lokacija krajnjim korisnicima neophodna je adekvatna podrška svih nivoa vlasti.

Dosadašnja podrška razvoju poduzetničke zone koja je pružena od strane resornih ministarstava na nivou Ze-do kantona i FBiH, uz stalnu inicijativu Općine predstavlja garanciju dalje izgradnje i unapređenja poduzetničke infrastrukture na ovim prostorima kao i kroz očekivanu podršku iz EU fondova u predstojećem periodu.

Važno je napomenuti da će implementator marketing aktivnosti za sada biti Služba za poduzetništvo, društvene djelatnosti, eko-zaštitu i inspekcijeske poslove Općine Kakanj, koja će po potrebi angažovati eksperta iz oblasti marketinga, a koji će raditi na implementaciji određenih marketing aktivnosti definisanih marketing planom.

Marketing plan će obuhvatati marketing aktivnosti na godišnjem nivou a koji će biti usaglašen i odobren od strane Općine, koja će troškove planirati u svom godišnjem budžetu. Godišnji plan

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtlište
Općina Kakanj*

marketinških aktivnosti će se implementirati prema smjernicama generalnog marketing plana a preuređivat će se i doradivati prema potrebama i okolnostima koje to budu zahtijevale. U cilju podizanja marketinških aktivnosti na viši nivo uspostaviće se partnerstvo sa raznim institucijama i organizacijama koje mogu doprinijeti promociji poduzetničke zone.

Općina Kakanj s pravom može biti i jeste nosilac lokalnog ekonomskog razvoja, te stoga svim potencijalnim investitorima poručujemo:

Dodite, razvijajte se i ostanite

jer je

Poduzetnička zona Vrtlište u centru kruga milionskog tržišta (Sarajevo-Zenica)

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtlište
Općina Kakanj*

1. OSNOVNI PODACI

Općina zauzima centralni položaj u Sarajevsko-zeničkoj kotlini, sjeverno od Visokog i jugoistočno od Zenice, željezničkom prugom Doboj-Sarajevo-Ploče i magistralnim putem Sarajevo-Zenica-Doboj povezan je sa svim krajevima zemlje, sa Evropom i svijetom, graniči sa općinama: Visoko, Vareš, Zenica, Busovača, i Zavidovići.

POVRŠINA općine je 377 km² – i spada u red srednjih općina u BiH. Na teritoriji općine živi oko 47.000-50.000 stanovnika, sa prosječnom gustinom naseljenosti od 117 stanovnika po km².

RELJEF je pretežno brdsko-planinski, bogat mnogobrojnim izvorištima pitke vode, šumama, rudnim poljima i drugim prirodnim resursima, što predstavlja povoljne uslove za razvoj privrede.

KLIMA – preovladava umjereno kontinentalna klima sa umjereno toplim ljetima i hladnim zimama, u brdsko-planinskom području preovladava subplaninska klima gdje su ljeta kraća i svježija, a zime duže i hladnije.

NADMORSKA VISINA – od 384 m do 1458 m

RIJEKE – Bosna, Zgošća, Ribnica, Trstionica, sa pritokama. iste su u gornjim tokovima čiste i bogate ribom.

MINERALNA BOGATSTVA – zapadno od grada nalaze se izvori termomineralnih voda i neograničene količine krečnjaka koji se eksploatišu kao sirovina za cementnu industriju, te zalihe mrkog uglja koje se koriste u termoelektrani za proizvodnju električne energije.

POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE zauzima površinu od oko 8.976,6 ha, i pogodno je za razvoj voćarstva, stočarstva (ovčarstvo i govedarstvo) i povrtlarstva, ljekovitog bilja, gljiva, jagoda, borovnica, kupina itd

ŠUME – zauzimaju 22.547,81 ha ili 60% teritorije je pokriveno šumama, sa značajnijim zalihama drvene mase.

Općina Kakanj pokrenula je aktivnost uspostave poduzetničke zone na lokaciji k.č. br. 1966 K.O. Vrtlište (stari premjer k.č. br 55/1 K.O: Karaula, koja ima površinu od 98.088 m².

2. VIZIJA, MISIJA, STRATEŠKI CILJEVI

2.1.Vizija

Općina Kakanj razvija svoju viziju: „Kakanj kao privredno razvijena sredina sa funkcionalnom infrastrukturom, savremenom i efikasnom upravom te čuванom okolinom i životnim ambijentom po mjeri savremenog čovjeka.

2.2. Misija

Misija formiranja Poduzetničke zone je obezbijediti prostor i infrastrukturu kako bi privukli ulagače i osigurali nove poslove koji će obezbijediti smanjenje stope nezaposlenosti kroz intenzivan privredni razvoj.

2.3. Strateški ciljevi

Strateški ciljevi formiranja Poduzetničke zone Vrtlište su:

- Održivi privredni razvoj,
- Povećanje stope zaposlenosti za 4 %,
- Povećanje broja malih i srednjih preduzeća za 16 % u periodu od 5 godina,
- Privlačenje investicija sa dodanom vrijednošću u drvo-prerađivačkoj industriji,
- Obrazovanje kadrova.

3. ANALIZA OKRUŽENJA

3.1. Poslovno okruženje

3.1.1. Postojeća privredna struktura preduzeća na području općine Kakanj

Prema podacima po konačnim Obračunima-završnim računima za 2009. godinu, koje smo preuzeli od AFIPA u mjesecu maju 2010.godine na području općine Kakanj u toku 2009.godine bilo ukupno aktivnih 184 pravna lica (183 u nadležnosti AFIPA ZDK i 1 iz nadležnosti AFIPA SA-kantona- JP-TE Kakanj, koja su u zakonskom roku izradili Završne račune i iste predali AFIPU FBIOH na daljnju obradu.

Struktura ukupnog broja pravnih lica na području općine Kakanj po djelatnostima na kraju poslovne 2009.godine izgledala je ovako:

- 1. Poljoprivreda, lov i šumarstvo** (4 poslovna subjekta ili 2,17 % od ukupnog broja subjekata općine, koji su u poslovnoj 2009.godini ostvarili ukupan prihod od 1.425.468 KM i isti su sa 21 uposlenim radnikom i 1.644.739 KM vrijednosti kapitala ostvarili neto dobit u iznosu od 120.769 KM.)
- 2. Rudarstvo** (3 poslovna subjekta ili 1,63 % ukupnog broja subjekata općine, i isti su u 2009.godini ostvarili ukupan prihod od 71.280.698 KM sa 2.341 zaposlenih ostvarili poslovni rezultat za 2009.godinu sa akumuliranim gubitkom u iznosu od 13.117.842 KM, a vrijednost kapitala ove djelatnosti iznosio je 44.179.377 KM.)
- 3. Prerađivačka industrija** (38 poslovnih subjekata ili 20,65 % ukupnog broja subjekata općine, koji su u toku posl. 2009.godine ostvarili ukupan prihod u iznosu od 138.022.873 KM, sa 810 uposlenih poslovanje su završili pozitivno osvarivši ukupnu neto dobit u

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtlište
Općina Kakanj*

iznosu od 38.224.000 KM, te sa vrijednošću kapitala u iznosu od 195.270.907 KM, a uposleni su imali primanja u prosjeku od 850 KM.

Ovakvi rezultati po završnom računu za 2009.godinu. u ovoj strukturi rezultat je prije svega ostvarenih rezultata u Tvornici cementa Kakanj, koja se nalazi u sastavu ove grupacije)

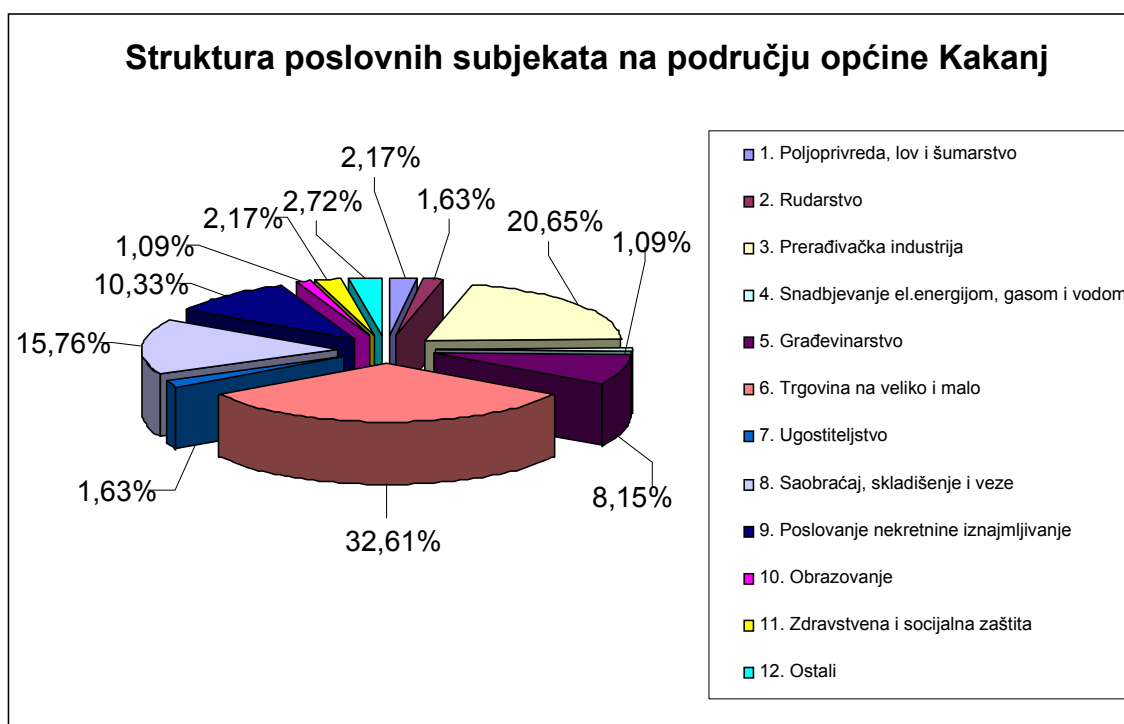
- 4. Snadbjevanje električnom energijom, gasom i vodom** (2 poslovna subjekta ili 1,09 % ukupnog broja subjekata općine-JP“Grijanje“ i JP“EP BiH“-Elektrodistribucija Kakanj koja su u nadležnosti AFIPA ZDK i jedno pravno lice iz nadležnosti AFIPA SA kantona-JP“EP BiH“ Podružnica „TERMOELEKTRANA“ Čatići-Kakanj.
Ostvareni ukupan prihod ovih subjekata u 2009.godini iznosi 213.955.000 KM, koji zapošljavaju oko 900 radnika)
- 5. Građevinarstvo** (15 poslovnih subjekata ili 8,15 % ukupnog broja subjekata općine i isti su ostvarili ukupan prihod u 2009.godini u iznosu od 32.286.779 KM, te sa 355 uposlenih ostvarili su i neto dobit u iznosu od 530.642 KM.
- 6. Trgovina na veliko i malo** (60 poslovnih subjekata ili 32,61 ukupnog broja subjekata Općine, koji su u prošloj poslovnoj godini ostvarili ukupan prihod u iznosu od 130.604.202 KM i sa 405 uposlenih imali ostvarenje neto dobiti u iznosu od 2.233.176 KM
- 7. Ugostiteljstvo** (3 poslovna subjekta ili 1,63 % ukupnog broja subjekata općine, koji su u 2009.godini imali 6.674.460 KM ukupnog prihoda i sa 40 uposlenih poslovnu godinu završili su sa gubitkom od 481.000 KM.
- 8. Saobraćaj, skladištenje i veze** (29 poslovnih subjekata ili 15,77 % ukupnog broja subjekata općine. Ovi pravni subjekti imali su ostvarenje ukupnog prihoda u iznosu od 47.839.573 KM i sa 294 uposlenih osvarili su neto dobit u iznosu od 430.883 KM.
- 9. Poslovanje nekretnim i poslovanje uslugama** (19 poslovnih subjekata ili 10,32 % ukupnog broja subjekata općine sa ostvarenim ukupnim prihodom u iznosu od 579.326 KM, te sa 194 uposlena imali su 323.000 KM dobiti u 2009.godini.
- 10. Obrazovanje** (2 poslovna subjekta ili 1,09 % ukupnog broja subjekata općine sa 64.110 KM ukupnog prihoda, 4 uposlena i 63.400 KM dobiti.
- 11. Zdravstvena i soc. Zaštita** (4 poslovna subjekta ili 2,17 % ukupnog broja subjekata sa 5.026.407 prihoda, 187 uposlenih i 260.000 KM gubitka.
- 12. Ostale javne, društvene i lične usluge** (5 poslovnih subjekata ili 2,72 % ukupnog broja subjekata općine, koji su imali 2.072.388 ukupnog prihoda, 58 uposlenih i 116.000 KM gubitka.

Red.br.	Opis djelatnosti	Broj pravnih lica	Procentualna struktura
---------	------------------	-------------------	------------------------

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtlište
Općina Kakanj*

1.	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	4	2,17
2.	Rudarstvo	3	1,63
3.	Prerađivačka industrija	38	20,65
4.	Snadbjevanje el.energijom, gasom i vodom	2	1,09
5.	Građevinarstvo	15	8,15
6.	Trgovina na veliko i malo	60	32,61
7.	Ugostiteljstvo	3	1,63
8.	Saobraćaj, skladištenje i veze	29	15,77
9.	Poslovanje nekretnine iznajmljivanje	19	10,32
10.	Obrazovanje	2	1,09
11.	Zdravstvena i socijalna zaštita	4	2,17
12.	Ostali	5	2,72

Tabela.1. Struktura poslovnih subjekata na području općine Kakanj

Slika 1. Grafički prikaz strukture poslovnih subjekata na području općine Kakanj

3.2. Radna snaga

3.2.1. Dostupnost

Prema podacima Službe za zapošljavanje ZDK za mjesec august 2010.godine, općina Kakanj ima visok stepen nezaposlenosti, kada je u mjesecu augustu ove godine na Zavodu za zapošljavanje evidentirano 6.052 nezaposlenih osoba, što je u odnosu na august 2009.godine povećanje za 7,6 %, od čega su 200 sa VSS spremom, 63 sa VŠS, 1.182 sa SSS, 19 NS, 32 VKV, 2.653 KV, 142 PK i 1.761 NKV.

Općina Kakanj ima 3 srednje škole:

- Gimnazija „Muhsin Rizvić“ Kakanj
- Srednja tehnička škola „Kemal Kapetanović“ Kakanj (ekonomski tehničari, elektrotehničari, mašinski tehničari, saobraćajni tehničari)
- Srednja stručna (bravari, zavarivači, metalostrugari, frizeri, elektroenergetičari, vozači motornih vozila, prodavači, kuhari, konobari)

3.2.2. Cijena rada-troškovi rada

Prosječna neto plaća na nivou općine Kakanj u mjesecu februaru 2010.godine je iznosila 849,00 KM i veća je za 5% od prosječno ostvarene neto plaće u Federaciji BiH, koja je iznosila 809,00 KM.

Prosječno ostvarena neto plaća općine Kakanj (849,00) u februaru ove godine veća je od prosječno ostvarene neto plaće u ZDK-u za 29 % i ista je po vrijednosti na prvom mjestu od dvanaest općina Ze-do kantona i to u intervalu od najniže 533,00 KM u Zavidovićima do 849,00 KM u Kaknju.

3.3. Dostupnost i cijena energenata i komunalnih usluga

3.3.1. Električna energija

Kada su u pitanju troškovi rada navest ćemo cijene električne energije te cijene komunalnih usluga i grijanja na području općine Kakanj. Cijene električne energije koju isporučuje Elektroprivreda BiH su jedinstvene na cijelom području Federacije BiH. Cijena električne energije u Federaciji BiH je podijeljena u zavisnosti od napona u napajanju, tako da postoje cijene za visoki, srednji i niski napon.

U kategoriji niskog napona postoje tri vrste potrošača među kojima su: domaćinstva, ostali potrošači i javna rasvjeta. Prve dvije grupe su podijeljene u po dvije tarifne grupe i cijene variraju u zavisnosti od visokog ili nižeg napona. U tabeli ispod predstavljene su tarifni stavovi prema naponu i kategorijama kupaca.

Tabela 2. Tarifni razredi cijene utroška električne energije za nekvalifikovane potrošače

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtlište
Općina Kakanj*

TARIFNI STAVOVI ZA NEKVALIFIKOVANE (TARIFNE) KUPCE											
TARIFNI ELEMENTI	JED. MJERE	SEZONSKI	DNEVNI	Visoki napon		Niski napon					
				110 kV	35 kV	10 kV	DOMAĆINSTVA		OSTALA POTROŠNJA		JAVNA RASVJETA
							I tar. grupa	II tar. grupa	I tar. grupa	II tar. grupa	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
MJERNO MJES TO KUPCA	KM	-	-	20,00	20,00	17,50	3,95	3,95	11,00	6,90	3,70
OBRAČUN SKA SNAGA	KM&W/ mjesec	VIŠI	-	13,79	18,43	22,68	0,00	0,00	15,31	0,00	0,00
		NIŽI	-	10,61	14,18	17,45	0,00	0,00	11,78	0,00	0,00
AKTIVNA ENERGIJA	p/kWh	VIŠI	VEĆI	9,49	10,11	11,45	12,52	15,65	15,52	25,93	17,33
			MANJI	4,74	5,06	5,72	0,00	7,83	7,76	12,97	0,00
		NIŽI	VEĆI	7,30	7,78	8,81	9,63	12,04	11,93	19,95	13,33
			MANJI	3,65	3,89	4,40	0,00	6,02	5,97	9,97	0,00
PREKOMJER PREUZETA REAKTIVNA ENERGIJA	p/kvarh	-	-	0,951	2,14	2,68	0,00	0,00	3,22	0,00	0,00

JP
Ele

ktroprivreda BiH primjenjuje tarifne stavove koje je donijela Regulatorna komisija za električnu energiju u FBiH (FERK) 27.12.2007 godine. Ovi tarifni stavovi su u upotrebi od 01.01.2008. godine.

Komunalne usluge na području općine Kakanj pruža JP "Vodokom" d.o.o. Kakanj, čije su cijene ovih usluga slijedeće:

3.3.2 Voda

3.3.2.1. Fizička lica 0,90 KM/m³

3.3.2.2. Fizička lica (paušal) 7 m³ po članu domaćinstva

3.3.2.3. U objektima u kojima se potrošnja vode mjeri zajedničkim vodomjerom (etažni vlasnici) osnov za obračun utrošene vode je broj članova domaćinstva, isključujući stanove u kojima postoje individualna mjerila

3.3.2.4. Pravna lica 1,45 KM/m³

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtlište
Općina Kakanj*

3.3.2.5. Pravna lica (paušal)

○ Prodavnica	30 m ³
○ Ugostiteljski objekti	50 m ³
○ Mesnice	40 m ³
○ Autopraonica	100 m ³
○ Frizerski saloni	40 m ³
○ Ostali korisnici	30 m ³

Taksa na mjerno mjesto

○ Fizička lica	1,00 KM
○ Pravna lica	
- 1 do 2	2,00 KM
- Preko 2	5,00 KM

3.3.3. Kanalizacija

Kategorije i cijene za odvodnju otpadnih voda su slijedeće:

2.3.3.1. Fizička lica 50% od cijene vode po m³

2.3.3.2. Pravna lica 50% od cijene vode po m³

3.3.4. Otpad

Kategorije i cijene prikupljanja i odvoza komunalnog otpada su slijedeće:

3.3.4.1. Fizička lica

○ Kuća sa dva i manje članova domaćinstva	3,00 KM
○ Stan sa dva i manje članova domaćinstva	3,00 KM
○ Stan sa dva i manje članova domaćinstva	3,00 KM
○ Vlastita kuća sa tri i više članova domaćinstva	5,00 KM
○ Stan sa tri i više članova domaćinstva	5,00 KM

3.3.4.2. Pravna lica

○ Krojači, butici, staklari, advokati, brijači, disko klubovi, fotografi, obučari, zlatari, fotografi, optičari, saloni zabavnih igara	12,00 KM
--	----------

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtilište
Općina Kakanj*

○ Slastičari, čevabdžinice, mesnice, ašćinice, kafane	15,00 KM
○ Prodavnice mješovite robe, alkohola, ugostiteljske radnje	20,00 KM
○ Manje trgovačke radnje (ispod 30 m ³) i tekstilne radnje	13,00 KM
○ Kiosci za duhan i novine	10,00 KM
○ Mesnice sa klaonicom	300,00 KM

3.3.4.3. Kontejneri

○ Kontejner 110 l	20,00 KM
○ Kontejner 1,1 m ³	50,00 KM
○ Kontejner 5,7 m ³	200,00 KM

3.3.4.4. Deponija

○ Dovezeno smeće na deponiju	
- Kućno smeće PVC vreća	1,20 KM
- Stare peći i bijela tehnika	20,00 KM
- Smeće dovezeno u auto prikolici	10,00 KM
- Smeće dovezeno u traktoru	20,00 KM
- Smeće dovezeno u kamionu	50,00 KM
○ Industrijski otpad	
- Po m ³	12,00 KM
○ Životinjski otpad	
- Iskop i zatrpavanje	80,00 KM
- PVC vreća-životinjski otpad	3,00 KM
- Kontejneri 1,1 m ³	200,00 KM
- Kontejneri 5 m ³	500,00 KM

Na cijene komunalnih usluga obračunavaju se i dodaju porezi i naknade shodno važećim zakonskim propisima.

3.3.5 Grijanje

Usluge grijanja grada Kaknja i područja oko poduzetničke zone “Vrtlište” vrši J.P.”Grijanje” d.o.o. Kakanj. Trenutni kapacitet koji je pokriven gradskim grijanjem iznosi ukupno 218.907,70 m², od čega 49.116,70 m² poslovni i 169.790,30 m² stambeni prostor. Uprava J.P.”Grijanje” d.o.o. Kakanj je podijelila potrošače na tri kategorije u koje spada stambeni, poslovni i proizvodni prostor. Cijena grijanja za stambeni prostor iznosi 1,43 KM + PDV po m², za poslovni 4,00 KM + PDV po m², kao i za proizvodni prostor.

3.4. Dostupnost i kvaliteta infrastrukture

3.4.1. Cestovna mreža

3.4.1.1. Asfaltirane cestovne komunikacije

- Jedna autocesta AC Koridora Vc
- Jedan magistralni cestovni pravac MC-5
- Tri regionalna cestovna pravca RC-466, RC-445, RC-444a
- Trideset i jedan lokalni cestovni pravac LC-1 do LC-31
- Dio nerazvrstanih cestovnih pravaca

Ukupna dužina ove kategorije je 224,476 km.

Stanje cesta ove kategorije je uz redovno održavanje u dobrom stanju, sigurno za nesmetano odvijanje saobraćaja pješaka i vozila.

3.4.1.2. Ostali nerazvrstani cestovni pravci

Stanje cesta ove kategorije je uz redovno održavanje u relativno dobrom stanju, sigurno za nesmetano odvijanje saobraćaja pješaka i vozila.

3.4.1.3. Karakteristike cestovnih pravaca

Auto cesta na Koridoru Vc prva dionica koja prolazi kroz općinu Kakanj od Dobrinja do Kaknja locirana na području Donje Papratnice, MZ-e Termoelektrana, Doboj, petlja Kakanj u dužini od 6,67 km.

Druga dionica autoceste na Koridoru Vc Kakanj-Bilješevo (granica sa Općinom Zenica) prolazi kroz Dumanac, Donji Kakanj, Tičiće, Bilješevo u dužini od 11,856 km.

Ukupna dužina trase autoceste kroz općinu bit će 18,526 km.

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtlište
Općina Kakanj*

Magistralni cestovni pravac MC-5 Kakanj-Bilješevo se ukida i nestaje izgradnjom auto cesta na Koridoru Vc.

Regionalni cestovni pravac RC-446 KAKANJ - KRALJEVA SUTJESKA -ZAVIDOVIĆI (Čatići-Kr. Sutjeska-Lipnica-Ponijeri) je u dužini od 36,5 km širine 4,0 m.

Regionalni cestovni pravac RC-445, VISOKO – KAKANJ - ZENICA je u dužini od 22,5 km i širine 3,6 m.

Regionalni cestovni pravac RC-444a KAKANJ-VAREŠ (Kr.Sutjeska-Bobovac-Vareš) u dužini od 6,6 km i širine 4,0 m.

Ukupna dužina trase regionalnih cestovnih pravaca kroz općinu Kakanj iznosi 65,60 km.

Lokalni cestovni pravci LC-1 do LC-31 locirani su na području cijele općine u dužini od 140,35 km širine od 3,0-4,0 m.

3.4.1.4. Planirane cestovne komunikacije

Za vanjsku povezanost općine najznačajnija saobraćajnica jeste autocesta na Koridoru Vc koja ustvari predstavlja kičmu putne infrastrukture u Bosni i Hercegovini. Zeničko-dobojski kanton ima centralnu poziciju na ovom Koridoru tako da će autoput, željeznička pruga, gasovod i naftovod predstavljati multimodalni transportni koridor u čijem području će se razviti brojne industrijske zone, turistički i trgovački centri, tehnološki parkovi i slično.

Kao najznačajnije u dijelu cestovna infrastrukture, kroz općinu Kakanj, je u izgradnji druga dionica autoceste na Koridoru Vc Kakanj-Bilješevo (granica sa općinom Zenica) koja prolazi kroz Dumanac, Donji Kakanj, Tičiće, Bilješevo u dužini od 11,856 km.

Planirana rekonstrukcija regionalnog ceste R-445 Visoko – Kakanj, izgradnja neizgrađene dionice Čatići-Kakanj i izgradnja regionalnog puta R-445a Kakanj –Bilješevo –Lašva.

Planirana izgradnja regionalnih cesta Zenica – Arnauti - Kakanj i Zenica – Puhovac –Hrastovac – Kakanj.

3.4.2. Željeznički saobraćaj

Paralelno sa autocestom Koridora Vc pruža se i željeznička pruga Ploče - Bosanski Šamac. Prva pruga koja je prolazila kroz Kakanj bila je pruga Bosanski Brod – Sarajevo izgrađena 1882. godine i prvenstveno je služila za transport uglja, željeza, drveta i ostalih prirodnih bogatstava. Pruga uzanog kolosijeka 1947. godine zamijenjena je prugom normalnog kolosijeka. Nešto kasnije postavljeni su i industrijski kolosijeci do Rudnika, Nove separacije i Termoelektrane. Danas industrijske kolosijeke posjeduju velika preduzeća kao što su Rudnik, Termoelektrana i Tvornica cementa.

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtlište
Općina Kakanj*

Sljedeća tabela prikazuje dužine željezničkih pruga po vrstama unutar općine Kakanj.

Tabela 3. Dužina željezničkih pruga po vrstama unutar općine Kakanj

DIONICA	DUŽINA UNUTAR OPĆINE (KM)	BROJ KOLOSIJEKA		VRSTA PRUGE
Ploče – Sarajevo – Zenica - Šamac	21,0	Ž. stanica Kakanj	8	magistralna pruga
		Ž. stanica Modrinje	3	
Separacija -Termoelektrana	2,5	Unutar Separacije RMU Kakanj	8	industrijski kolosijek
		Unutar Termoelektrane	1	
Separacija - Površinski kop	3,5	Unutar Površinskog kopa RMU Kakanj	3	industrijski kolosijek
Tvornica cementa – Željeznička stanica Kakanj	1,0	Unutar Tvornice cementa	3	industrijski kolosijek
UKUPNO	28,0	-	26	-

3.4.3. Vazdušni saobraćaj

Postojeći aerodrom u Sarajevu je presjekao grad na dva dijela, pa je time limitiran dalji razvoj i grada i aerodroma. Sve ukazuje da se dislokacija ili širenje istog u narednom periodu mora vršiti na drugom lokalitetu.

Prema dosadašnjim istraživanjima najpogodnija lokacija za aerodrom klase 4E je u Visokom. Ukupna površina predviđene lokacije obuhvata cca 400 ha, na grebenu Paljike i zahvaljujući njegovom geografskom položaju (smješten je u centralnom dijelu BiH), igrao bi važnu ulogu u saobraćajnom sistemu BiH.

Obzirom da je u Evropi prisutno veliko zagušenje aerodroma, to ukazuje da bi za Bliskoistočne i Dalekoistočne zemlje bio interesantan aerodrom Sarajevo – Visoko, naročito za kargo saobraćaj, boravak i servisiranje letjelica, pogotovo što ni jedan od sadašnja četiri aerodroma u Bosni i Hercegovini, koji su u funkciji ne zadovoljava uslove za internacionalni aerodrom klase 4E.

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtilište
Općina Kakanj*

3.4.4. Morska luka

Najbliža morska luka je u Pločama na Jadranskom moru koja je udaljena 230.03 km.

3.5. Analiza dostupnih poticaja za investitore

3.5.1. Vlada ZE-DO kantona, Ministarstvo za privredu/gospodarstvo

REALIZACIJA POTICAJA U PERIODU 2005. - 2008. GODINA

U tabelama 1., 2. i 3. data je rekapitulacija poticaja za period 2005. do 2008. godina, po vrstama poticaja, općinama (sjedištima korisnika) i djelatnostima.

U slijedećoj tabeli data je rekapitulacija svih realiziranih poticaja po općinama.

Tabela 1. Pregled svih odobrenih poticaja po broju i iznosu po općinama

OPĆINA	BROJ ODOBRENIH POTICAJA		IZNOS ODOBRENIH SREDSTAVA POTICAJA	
	'05-'08	% UDIO	'05-'08 /KM/	% UDIO
TEŠANJ	66	23,24	1.102.541,20	23,55
VISOKO	49	17,20	960.529,00	20,51
ZENICA	53	18,70	661.612,75	14,14
ŽEPČE	40	14,10	585.088,40	12,50
MAGLAJ	22	7,75	432.008,95	9,30
KAKANJ	15	5,30	221.019,50	4,72
BREZA	6	2,10	219.932,00	4,70
DOBOJ-JUG	12	4,20	192.700,00	4,10
ZAVIDOVIĆI	8	2,80	120.851,20	2,58
USORA	7	2,50	78.000,00	1,65
VAREŠ	4	1,41	68.500,00	1,46
OLOVO	2	0,70	37.000,00	0,79
UKUPNO:	284	100,00	4.679.482,90	100,00

U slijedećoj tabeli data je rekapitulacija svih realiziranih poticaja po djelatnostima.

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtilište
Općina Kakanj*

Tabela. Pregled svih odobrenih poticaja po djelatnostima

R.br.	VRSTA POTICAJA	BROJ ODOBRENIH POTICAJA		IZNOS ODOBRENIH SREDSTAVA POTICAJA	
		'05-'08	% UDIO	'05-'08 /KM/	% UDIO
1.	Proizvodnja hrane i pića	72	25,35	1.260.537,35	26,95
2.	Metaloprerada	65	22,89	1.130.385,75	24,15
3.	Ostale proizv.	41	14,44	725.794,31	15,51
4.	Drvoprerada	36	12,67	651.474,75	13,92
5.	Prerada tekstila i kože	30	10,55	501.291,05	10,71
6.	Usluge	40	14,10	410.000,00	8,76
UKUPNO:		284	100,00	4.679.482,90	100,00

U slijedećoj tabeli data je rekapitulacija svih poticaja po vrstama poticaja.

Tabela 3. Pregled svih odobrenih poticaja po vrsti poticaja

R.br	VRSTA POTICAJA	BROJ ODOBRENIH POTICAJA		IZNOS ODOBRENIH SREDSTAVA POTICAJA	
		'05-'08	% UDIO	'05-'08 /KM/	% UDIO
1.	Subvencioniranje administrativnih troškova	99	34,86	2.630.250,00	56,24
2.	Subvencioniranje uvođenja međ. standarda	95	33,45	1.120.000,00	23,95
3.	Regresiranje kamata na investicijske kredite	80	28,17	873.472,25	18,66
4.	Subvencioniranje investicija kod obrta	5	1,76	30.760,75	0,65
5.	Subvencioniranje inovatora	5	1,76	25.000,00	0,55
6.	Subvencioniranje hotela	-	-	0	0
UKUPNO:		284	100	4.679.482,90	100

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtlište
Općina Kakanj*

Iz prethodnih tabela je evidentno da je u periodu od 2005. - 2008. godine realizirano 284 poticaja u šta je utrošeno 4.679.482,90 KM.

Najveći broj korisnika je evidentiran kod realizacije subvencioniranja administrativnih troškova kod izgradnje proizvodnih objekata, a najmanji broj kod subvencioniranja investicija kod obrta. Prema broju korisnika poticaja po općinama, prednjači općina Tešanj, dok je istovremeno najmanji broj poticaja korišten u općinama Olovo i Vareš.

Značajno je napomenuti da je najveći broj poticaja realiziran u oblasti prerađivačkih djelatnosti, što ima određeni uticaj na promjenu monostrukturnog karaktera privrede u Kantonu.

U ovom periodu podržane su slijedeće aktivnosti privrednih subjekata, što istovremeno predstavlja i direktne efekte:

- izgrađeno je 84.149,70 m² novog industrijskog prostora,
- podržane su investicije u osnovna sredstva u iznosu 23.590.217,90 KM,
- podržano je 95 certifikacija sistema po međunarodnim standardima.

Navedeni efekti u znatnoj mjeri su uvećali konkurentsku poziciju privrednih subjekata, a naročito zbog smanjenja početnih troškova investicija (refundacijom administrativnih troškova kod izgradnje objekata i regresiranje dijela kamata), kao i kod osvajanja novih tržišta (uvođenjem međunarodnih standarda za upravljanje kvalitetom). Pored toga, jasno je da bi ova sredstva privredni subjekti trebali izdvojiti iz tekućeg poslovanja, što bi znatno opteretilo njihov financijski rezultat, čime bi bio usporen njihov razvoj.

3.6. Analiza konkurentskih zona u okruženju

U našem pregledu izvršiti ćemo analizu konkurentskih industrijsko-poslovnih zona u općinama koje se nalaze u neposrednoj blizini općine Kakanj. Izvršit ćemo analizu konkurentnosti poduzetničke zone "Vrtlište" u odnosu na industrijske zone u općinama Zenica, Visoko i Vitez.

Najbliža Poslovna zona je u Zenici. Poduzetnička infrastrukturna – poslovna zona Zenica 1 ima površinu od 332.241 m², podijeljena je na 67 parcela, od čega je 19 parcela sa već izgrađenim objektima, ali smatramo da ona bitno neće ugroziti poslovanje naše Poslovne zone Vrtlište, s obzirom na udaljenost i vrstu djelatnosti koje su planirane na istoj.

Poduzetnička zona Ozrakovići Visoko, površine 53.100 m² ima sličnu stratešku poziciju kao Poduzetnička zona "Vrtlište" u Kaknju u smislu povezanosti sa većim centrima, Sarajevom i Zenicom. Prednost Poduzetničke zone "Vrtlište" u Kaknju je u tome što se sistemski radi na razvoju infrastrukture i što je zemljište u vlasništvu Općine Kakanj, a nije privatno kao što je slučaj sa zonom Ozrakovići u Visokom. Samim tim je lakše raditi na sveobuhvatnoj promociji, razvoju, dodjeli zemljišta investitorima, održavanju Poduzetničke zone i sl.

Uspješan primjer izgradnje poslovne zone nalazimo u BiH, i to u gradu Vitezu. Poslovna zona Vitez (PC 96) razvijana je u razdoblju 1996. do 2002. godine, a i danas traje njen razvoj i gradnja

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtlište
Općina Kakanj*

novih objekata i otvaranje novih radnih mjesta. Zona je 2008. godine, prije početka svjetske ekonomske krize, dostigla cifru od više od 5.000 zaposlenih u trgovini, prodaji, proizvodnji, servisnim i drugim aktivnostima sa bruto obrtom gotovo od 950 miliona.

Prostire se sa obje strane magistralnog puta M-5 u općini Vitez. Općina Vitez je usvojila prostorno plansku dokumentaciju i uredila infrastrukturu u jednom dijelu zone, te dodjelila kompanijama zemljište za izgradnju poslovno uslužnih objekata.

U svakom slučaju, dobro je u širem okruženju imati jednu ovakvu poduzetničku zonu, te učiti i primjenjivati iskustva susjeda.

3.7. Procjena poslovnog okruženja i njegove privlačnosti.

Općina Kakanj zauzima centralni položaj u Sarajevsko-zeničkoj kotlini, koja se nalazi sjeverno od Sarajeva i Visokog i jugoistočno od Zenice, privredno najznačajnijem i najgušće naseljenom reonu BiH. Općina Kakanj posjeduje dobru željezničku povezanost sa cjelokupnim regionom. Željeznička pruga je u neposrednoj blizini Poduzetničke zone Vrtlište, a na udaljenosti od 50 km nalazi se zračna luka Sarajevo, te na udaljenosti od 230 km se nalazi pomorska luka Ploče, koji dodatno povezuju općinu sa ostatkom svijeta. Dobra mreža magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta, kao i blizina autoputa VC obezbijeduje efikasan i brz transport što omogućuje da općina Kakanj obzirom na sve pogodnosti koje ima postane logistička baza za centralnu BiH.

Općina Kakanj ima izvanredne privredne mogućnosti koje se mogu razviti na bazi iskorištavanja ograničenih mineralnih resursa kao i drugih prirodnih resursa (šuma, vodeni potencijal, agrarne površine i dr.) za privredni razvoj.

Privredne aktivnosti u općini Kakanj su u najvećoj mjeri organizirane u primarnom sektoru- eksploatacija i prerada mineralnih sirovina u cilju proizvodnje električne energije i cementa kao dominantnog proizvoda. U ovom sektoru postoje mogućnosti povećanja kapaciteta, što se posebno odnosi na povećanje eksploatacije uglja i proizvodnje električne energije, povećanje eksploatacije lapora i proizvodnje cementa. Naime, na tržištu Bosne i Hercegovine i šireg regiona (susjednih država), postoji izražena potražnja za ovim proizvodima.

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtlište
Općina Kakanj*

4. SWOT ANALIZA

Tabela 4. SWOT analiza

SNAGE (PREDNOSTI) <ul style="list-style-type: none"> - Dobar položaj - Blizina koridora Vc (1 km) i željezničkog transporta - Položaj između dva ekonomska i univerzitetska centra (Zenica i Sarajevo). - Razvijenost bazne industrije - Bogatstvo prrodnih resursa (ugalj, komponente za cement, drvo, izvorska voda, električna energija) - Tradicija obrta koji je servis velikim privrednim subjektima - Visok standard po glavi stanovnika - Podrška stanovništva obrtima koji ne zagađuju okoliš	SLABOSTI <ul style="list-style-type: none"> - Mala površina poduzetničke zone - Nedovoljna i slaba saradnja sa središnjom vlasti - Nedovoljna povezanost obrazovnih ustanova i industrije - Hiperprodukcija kadrova neodgovarajućih kvalifikacija - Nedostatak poticajnih sredstava od strane države
MOGUĆNOSTI (PRILIKE) <ul style="list-style-type: none"> - Mogućnost za nove industrije veće dodatne vrijednosti (fabrika namještaja) - Buduće članstvo u EU - Iskoristiti prirodne izvore (drvo, ugalj, kamen). - Dodati vrijednost prirodnim izvorima na lokalnoj razini - Jačanje pozicije na regionalnom tržištu - Reforma školstva (formiranje drvoprerađivačke škole)	PRIJETNJE <ul style="list-style-type: none"> - Konkurencija iz susjednih zemalja - Prevelik broj i konkurencija industrijskih zona u regiji - Problemi pri finansiranju velikih projekata iz domaćih izvora - Globalna recesija - Visoke kamatne stope za kreditna sredstva za mala i srednja preduzeća - Nedostatak grejs perioda mladim poduzetnicima što je rezultat pogrešne porezne politike

5. PONUDA POSLOVNE ZONE

Područje koje se nalazi u obuhvatu plana je smješteno zapadno od urbane zone općine Kakanj. Južno od obuhvata protiče rijeka Bosna, dok se sa sjeverne strane nalazi površinski kop Rudnika mrkog uglja Vrtlište.

Ukupna površina obuhvata Plana je $P = 11.2$ ha.

Prostorni plan općine Kakanj tretira ovo područje kao zonu rudnog polja, te se sa aspekta namjene prostora ono već može posmatrati kao industrijska zona specifične namjene.

U neposrednoj blizini zone obuhvata Plana je izgrađen jedan individualni stambeni objekat.

5.1. Namjena površina

Osnovna namjena ovog prostora je industrijsko-poslovna. U okviru pomenute zone predviđa se odvijanje niz djelatnosti koje su po svojoj prirodi slične i čije je međusobno funkcionisanje lako ostvarivo, te ni u jednom segmentu ne dolazi u koliziju.

Za sve zone dati su isti urbanistički parametri koji se odnose na sve buduće planirane parcele:

maks.koeficijent izgrađenosti : 0.6

maks.spratnost : $P_0 + P + 2^*$

* Moguća je izgradnja i viših konstrukcija ili dijelova objekata u zavisnosti od tehnologije pojedinih djelatnosti.

Predviđa se uvođenje slijedećih zona:

- **Industrijsko - proizvodna zona**

Površina zone : $26.507,0 \text{ m}^2$

Maksimalna BGP : $26.507,0 \text{ m}^2 \times 0.6 = 15.904,0 \text{ m}^2$

- **Industrijsko - proizvodna zona -laka industrija**

Površina zone : $8.721,0 \text{ m}^2$

Maksimalna BGP : $8.721,0 \text{ m}^2 \times 0.6 = 5.232,0 \text{ m}^2$

- **Zona trgovačko-uslužnih djelatnosti**

Površina zone : $7.350,0 \text{ m}^2$

Maksimalna BGP : $7.350,0 \text{ m}^2 \times 0.6 = 4.410,0 \text{ m}^2$

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtilište
Općina Kakanj*

○ **Zona komunalnog preduzeća „Vodokom“**

Površina zone : 3.058,0 m²

Maksimalna BGP : 3.058,0 m² x 0.6 = 1.835,0 m²

○ **Zona stacionarno-transportnih djelatnosti**

Površina zone : 3.100,0 m²

Maksimalna BGP : 3.100,0 m² x 0.6 = 1.860,0 m²

○ **Zona veleprodajnih sadržaja**

Površina zone : 5.715,0 m²

Maksimalna BGP : 5.715,0 m² x 0.6 = 3.430,0 m²

5.2. Saobraćaj

5.2.1. Ciljevi i potrebe

Kao i obično, kada se planira u prostoru, prije samog početka neophodno je postaviti određene ciljeve koji se žele postići, kao i standarde iz pojedinih oblasti kojima se teži.

U ovom slučaju, imajući u vidu izgrađenost prostora određeni su slijedeći ciljevi i to:

- stvaranje efikasne i funkcionalne saobraćajne mreže, koja će omogućiti nesmetanu komunikaciju i vozila kao što su šleperi i labudice.
- obezbijediti visok nivo bezbjednosti učesnika u saobraćaju ciljevi za izradu Plana ostvarivani su slijedećim načinima:
  - izgradnjom novih elemenata putne mreže unutar obuhvata
  - rješavanjem potreba parkiranja, a u skladu sa zahtjevima proisteklim iz namjene planiranih sadržaja, kao i
  - definisanjem površina za bezbjedne i efikasne pješačke tokove.

Osnovni koncept plana saobraćaja i nivelacije je definisan da bi ispunio zahtjeve koji se traže od saobraćajne mreže, a to su:

- efikasne veze sa okolinom,
- adekvatna unutrašnja mreža i pristupi svim postojećim i planiranim sadržajima,
- obezbjeđivanje i diferenciranje površina (kolovozi, trotoari, raskrsnice, parkinzi, i sl.) za različite vidove saobraćaja.

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtlište
Općina Kakanj*

5.2.2. Plan

Kao osnova za izradu Plana saobraćaja i nivelacije pored programskih elemenata izdatih od strane Općine Kakanj, čini i Projekat za izgradnju ograde oko preduzetničke zone „Vrtlište” - Kakanj sa nivelacijom terena, urađen od strane Preduzeća „Musala -Inženjering”, d.o.o Visoko.

Kroz projekat definisana je niveleta terena u jednoličnom padu od 1,0%, u dužini od 615 m. Nagib u poprečnom pravcu iznosi takođe je 1% u pravcu pristupne saobraćajnice.

Saobraćajno rješenje formirano je na principu riblje kosti sa jednom primarnom saobraćajnicom koja presjeca kroz projekat definisani plato i 6 poprečnih saobraćajnica. S obzirom da pristupna saobraćajnica tangira obuhvat u vrlo kratkom dijelu, njena regulacija izvršena je isključivo u zoni obuhvata i ne može se sa sigurnošću tvrditi da je predviđeni profil adekvatan stanju u okruženju i planiranim sadržajima s obzirom na nedostupnost podataka.

Planirano je da se potrebe za parkiranjem najvećim dijelom rješavaju u okviru javnih parkinga u okviru poprečnih saobraćajnica u skladu sa grafičkim priložima. U okviru planiranih parcela kroz odnosne urbanističko-tehničke uslove moguće je predvidjeti parkirališta u skladu sa potrebama koje generišu u tom trenutku definisani sadržaji.

Normativi koje je neophodno ispuniti dati su u tabeli:

Tabela 3 Normativi za parking mjesta

Tip objekta	Jedinica mjere	Jedno parking mjesto na
Industrijski objekti	m ²	100-120
Super -marketi	m ²	50-60
Robne kuće	m ²	100-120
Upravno-administrativni objekti	m ²	40-60
Poslovni prostor	m ²	45-60
Zanatske radnje	m ²	60-80
Magacini i skladišta	zaposleni	3-5

Za potrebe pješačkih tokova planirani su trotoari u profilu ulica.

5.2.3. Urbanističko-tehnički uslovi za saobraćaj

Urbanističko-tehničkim uslovima propisuje se opći i posebni uslovi koje je potrebno ispuniti da bi svi planirani sadržaji vezani za saobraćaj (kolski, pješački, biciklistički, mirujuć) bili dovedeni u uslove kvalitetnog i pouzdanog korišćenja u traženom obimu i po kvalitetu usluga najmanje do nivoa koji se propisuje ovim urbanističko-tehničkim uslovima:

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtlište
Općina Kakanj*

- Svi horizontalni elementi (osovine i gabariti) dati u grafičkom prilogu su obavezujući za projektante i izvođače radova,
- Dimenzionisanje kolovoznih površina izvesti u skladu sa očekivanim saobraćajnim opterećenjem po važećim propisima.
- Nivelaciju novih kolskih i pješačkih površina uskladiti sa okolnim prostorom i sadržajima kao i sa potrebom zadovoljavanja efikasnog odvodnjavanja atmosferskih voda.
- Odvodnjavanje atmosferskih voda izvršiti putem slivnika i cjevovoda do kanalizacije, a izbor slivnika uskladiti sa obradom površine na kojoj se nalazi (kolovoz ili pješačka taza).
- Kolovozne zastore svih novoplaniranih i postojećih - zadržanih saobraćajnica raditi sa asfaltnim materijalima.
- Površinsku obradu trotoara izvesti asfaltom ili popločanjem prefabrikovanim betonskim ili kulir pločama.
- Oivičenje kolovoza i pešačkih površina izvesti ugradnjom betonskih prefabrikovanih ivičnjaka.
- Na svakom pješačkom prelazu obavezno ugraditi upuštene ivičnjake ili druge odgovarajuće prefabrikovane elemente kako bi se omogućilo neometano kretanje invalidskih kolica, biciklista i majki sa kolicima.
- Obavezno uraditi kvalitetnu rasvjetu svih saobraćajnica i saobraćajnih površina.
- Horizontalnu i vertikalnu saobraćajnu signalizaciju uraditi u skladu sa odredbama Zakona o osnovama bezbjednosti u saobraćaju.

5.3. Hidrotehnička infrastruktura

5.3.1. Snabdijevanje vodom

Nameće se potreba izgradnje nove sekundarne distribucione vodovodne mreže na cijelom obuhvatu plana, prema zahtjevima planiranih sadržaja.

Postojeća vodovodna mreža u blizini predmetnog obuhvata ocijenjena je kao nedovoljnog kapaciteta i ne može zadovoljiti maksimalne dnevne i časovne potrebe za vodom budućeg Privrednog parka kao i protivpožarnu rezervu. Potrebno je izgraditi novi rezervoar na približnoj koti 447m.n.m. Takođe je potrebno izgraditi i novi distributivni cjevovod za snabdijevanje vodom objekata iz R.P. „Vrtlište“. Snabdijevanje planiranih sadržaja sanitarnom vodom ne može se vršiti iz javnog vodovodnog sistema priključkom na postojeću vodovodnu mrežu 0150mm u mjestu Hrasno-Tičići, zbog nedovoljnog kapaciteta.

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtlište
Općina Kakanj*

Kako je najpovoljniji položaj za izgradnju rezervoara na približnoj koti 447m.n.m., moći će se obezbijediti dovoljni pritisci samo za sanitarne i tehnološke potrebe objekata RP Vrtlište (kote od 419-423 m.n.m.).

Cjevovodi neće imati ulogu da obezbijede dovoljne količine protivpožarne vode, zbog nedovoljnog pritiska na izlazu iz hidranta (min 2.5 bara).

Elementi za proračun potrebnih količina vode su:

- specifična potrošnja vode na dan po tehnološkom procesu
- specifična potrošnja vode na dan po zaposlenom $q_{sp}=150$ l/zap/dan
- koeficijent dnevne neravnomjernosti 1.2
- koeficijent časovne neravnomjernosti 1.3

NAPOMENA: u toku izrade Regulacionog plana nije se raspolagalo sa podacima o potrebnoj količini vode za proizvodni ili drugi proces po djelatnostima (prehrambena, građevinska, zanatska i metaloprerađivačka).

Vodovodne cijevi je potrebno položiti ispod trotoara. Horizontalne i vertikalne razmake i ukrštanja instalacija potrebno je izvesti prema važećim tehničkim propisima.

Prečnik cijevi usvojiti prema hidrauličkom proračunu, s tim da minimalni prečnik iznosi 110 mm.

Priključak za svaku parcelu tj. priključni šaht sa vodomjerom, ventilom i drugim pratećim spojnim materijalom izvesti na glavnom razvodu izvan parcele.

Planom nije predviđena posebna hidrantska mreža kroz obuhvat. Slijepe završetke cjevovoda obavezno je završiti sa hidrantom, koji služi i za povremeno ispiranje cjevovoda.

Unutrašnju hidrantsku mrežu po platoima izvođiće korisnici prema požarnim opterećenjima i važećim propisima. Potrebne pritiske korisnici će obezbijediti odgovarajućim postrojenjima (hidrofori, buster stanice).

Kao rješenje protivpožarne zaštite objekata iz RP Vrtlište, predlaže se izvođenje zahvata sa pumpnom stanicom na rijeci Bosni, na koji bi se priključila vozila za gašenje požara. Prednost ovog rješenja je sigurnost u isporuci potrebne količine vode, veća brzina punjenja, smanjeni troškovi izvođenja cjevovoda za sanitarne potrebe (manji prečnici, jer se ne uzima požarno opterećenje za vanjsku hidrantsku mrežu). Udaljenost zahvata do ulaza u privredni park manja je od 500 m.

Planirani cjevovod od planiranog rezervoara do obuhvata RP Vrtlište potrebno je tretirati posebnom planskom i projektnom dokumentacijom. Isto se odnosi i na predloženi zahvat za protivpožarnu zaštitu na rijeci Bosni.

5.3.2. Kanalizacija

Za prostor koji se razmatra ovim regulacionim planom, planira se razdjelni (separatni) sistem kanalizacije: posebno se sakupljaju i odvođe fekalne otpadne vode, a posebno oborinske vode, čija količina će se povećavati sa stepenom izgrađenosti odnosno urbanizacije zone (odvodnja krovova objekata, saobraćajnica, parkinga i ostalih površina). Trase fekalne i oborinske kanalizacije smještene su u središnjem dijelu kolovoznih traka, radi izbjegavanja maksimalnog saobraćajnog opterećenja, samim tim i do smanjenja troškova izgradnje i održavanja.

5.3.2.1. Fekalna kanalizacija

Regulacionim planom predviđena je mreža primarnih i sekundarnih fekalnih kolektora. Primarni kolektor smješten je u glavnoj saobraćajnici, i to u središnjem dijelu kolovozne trake, radi izbjegavanja maksimalnog saobraćajnog opterećenja i udobnosti vožnje. Predviđeno je odvođenje otpadnih voda do planiranog centralnog postrojenja za tretman otpadnih voda. S obzirom da je predmetni obuhvat podijeljen na nekoliko zona po djelatnostima, očekuju se različite vrste otpadnih voda, koje se ne mogu tretirati na centralnom uređaju za prečišćavanje otpadnih voda. Iz tog razloga, planom se predviđa da svaki korisnik mora izgraditi lokalni uređaj za prečišćavanje tehnoloških voda i prije upuštanja u kolektor dovesti je na nivo sanitarne otpadne vode koju dopušta centralni uređaj.

Za proračun količina fekalnih otpadnih voda planski elementi su:

- broj zaposlenih priključenih na vodovod za sanitarne potrebe
- potrošnja vode industrijskih objekata.

NAPOMENA: u toku izrade Regulacionog plana nije se raspolagalo sa podacima o potrebnoj količini vode za proizvodni ili drugi proces po djelatnostima. Iz navedenog razloga ne raspolaže se sa podacima o količinama upotrijebljenih voda.

Profili kanala fekalne kanalizacije usvojiti prema hidrauličkom proračunu, s tim da minimalni profil iznosi 0300 mm.

5.3.2.2. Oborinska kanalizacija

Kod izgradnje novih objekata, kao i kod rekonstrukcija ili izgradnji novih saobraćajnica odvodnja oborinskih voda se planira posebnim oborinskim kolektorima. Prijemnik oborinskih voda je rijeka Bosna.

Predlaže se postavljanje separatora ulja i masti prije samog upuštanje oborinskog kolektora u recipijent-rijeku Bosnu, što je potrebno tretirati posebnom planskom i projektnom dokumentacijom.

Planski elementi za proračun količina oborinske kanalizacije su:

- pripadajuća slivna površina
- intenzitet mjerodavnih kiša
- odgovarajući koeficijent oticanja

Profile kanala oborinske kanalizacije usvojiti prema hidrauličkom proračunu, s tim da minimalni profil iznosi 0300 mm

5.3.3. Elektroenergetska infrastruktura i telekomunikacije

5.3.3.1. Elektroenergetika

Programskim elementima prostorne organizacije Regulacionog plana "Vrtlište" Kakanj, planirana je izgradnja kompleksa poslovnih objekata.

Ovim planom je predviđena izgradnja poslovnih objekata BGP $\approx 31.420 \text{ m}^2$. Njihovo maksimalno jednovremeno opterećenje u bloku iznosi oko

$$P_{\text{JPP}} = 31.420 \times 0,07 \approx 2.200 \text{ Kw},$$

Odnosno biće više poslovnih jedinica, što sa faktorom istovremenosti prema Ruscovom obrascu za 6 grupa potrošača (0,527) čini vršnu snagu bloka oko

$$P_{\text{JPP max}} = 2.200 \times 0,527 \approx 1.160 \text{ Kw},$$

Odnosno računajući i javnu rasvjetu, očekivana ukupna vršna snaga cijelog obuhvata biće

$$P_{\text{vpp}} \approx 1.200 \text{ Kw}.$$

Prema ovom planu, a i prema ranije dostavljenom projektnom zadatku, novoplanirana MBTS treba biti za naponski nivo 1Q(20)/0,4 kV, elektro oprema i građevinski objekat trafostanice dimenzija za transformatore do 2x1000 kVA.

Trasa 10 kV dalekovoda dijelom prolazi planirani obuhvat. Taj dalekovod je u lošem stanju, na njega se ne može zakačiti ni jedan novi potrošač. Kako se radi o poslovnom kompleksu priključak na takav dalekovod je i nesiguran, te je ovim planom predviđeno njegovo djelimično izmještanje VN kablom koji ide trasom u koridoru između građevinskih linija i granice planiranih zona.

Napajanje planirane trafostanice treba da je iz neke čvrste tačke napajanja, trafostanice naponskog nivoa barem 35/x kV, sve prema prethodno dobijenoj elektro energetske saglasnosti.

Planira se podzemne (jednožilne aluminijske min. presjeka 150 mm²) visokonaponske kablove 10(20) kV položiti u petlju.

Planirane trase kablova potrebno je usaglasiti sa ostalom infrastrukturom. Polaganje i svodenje niskonaponskih kablova u objekat vršiti prema važećim propisima, koji su propisani za polaganje NN kablova.

Sve kablovske trase na cijeloj dužini označiti propisanim oznakama prema tehničkim preporukama EDB.

5.3.3.2. Telekomunikaciona mreža

Planirane glavne veze ostvariti polaganjem žičanih ili optičkih TK kablova od planirane pretplatničke, kablovske mreže, sve u kablovskoj kanalizaciji u žutim cijevima min. 2 * fi 110 mm.

Telefonske veze do novoplaniranih objekata ostvariti polaganjem novih TT kablova od pretplatničke TT mreže pa do zidnih izvoda, koji će se postaviti na planirane objekte.

Na osnovu planirane površine objekata i potrebe investitora, za poslovne prostore treba obezbjediti ukupno oko 150 telefonskih veza.

Sve planirane telefonske veze ostvariće se preko žičane telefonske mreže položene u kablovsku kanalizaciju i direktno u zemlju.

5.4. Prodajne poruke (poduzetnička zona Vrtlište)

Dodite, razvijajte se i ostanite

jer je

Poduzetnička zona Vrtlište u centru kruga milionskog tržišta, (Sarajevo-Zenica)

6. MARKETING PLAN PODUZETNIČKE ZONE VRTLIŠTE

6.1. Ciljne grupe

Uzimajući u obzir Regionalnu razvojnu strategiju ekonomske regije Centralna BiH, analizu okruženja, Prostorni i urbanistički plan, te Regulacioni plan poduzetničke zone, identificirane su slijedeće ciljne grupe:

I. INDUSTRIJSKO–PROIZVODNA ZONA

- 1) Mali i srednji proizvođači u općini, kantonu i šire
  - cilj je stimulativnim mjerama i dobrom lokacijom preseliti proizvodnju iz užeg gradskog okruženja u poduzetničku u zonu, kao i iz drugih općina u regiji.
- 2) Proizvođači u BiH
  - prvenstveno proizvođači iz već postojećih, razvijenih grana industrije i obrta:
    - prehrambena industrija
    - mašinska
    - drvoprerađivačka

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtlište
Općina Kakanj*

3) Strani investitori

- srednji i veliki proizvođači (iz postojećih industrija u regiji) iz zemalja s kojima se ostvaruje najveća robna razmjena i s kojima je ista najviše povezana:
  - Njemačka
  - Austrija
  - Italija
  - Turska
  - Slovenija
  - Mađarska
  - Hrvatska
  - Srbija
  - Crna Gora i dr.

II. TRGOVAČKO-USLUŽNE DJELATNOSTI

Transport, skladištenje i prepakiranje robe, vezano za postojeće vodeće privredne subjekte na području općine Kakanj i šire (Njemačka, Austrija, Slovenija, Italija i td.)

Ostale uslužne djelatnosti možemo istaknuti kao prioritet npr. knjigovodstveni servisi, osiguravajuće kuće, kao i druge (prodaja i servis vozila i td.)

Privlačenjem gore navedenih ciljnih grupa omogućava se:

- osiguravanje dugoročnih uslova za razvoj malog i srednjeg poduzetništva i proizvodnog obrta kao jednog od najvažnijih i najstabilnijih nositelja budućeg razvoja privrede općine Kakanj, kantona i šire,
- smanjivanje trenda nezaposlenosti i poticanje poduzetnika na otvaranje novih radnih mjesta, naročito unutar proizvodnih djelatnosti,
- stimuliranje rasta razvoja poduzetništva temeljenih na razvoju novih proizvoda, primjeni novih tehnologija i poticanju izvoza,
- ostvarivanje međusobne saradnje između poduzetnika unutar zone, te poticanje na udruživanje na konkretnim poduzetničkim i razvojnim projektima.

6.2. Pozicioniranje

Poduzetnička zona Vrtlište je pozicionirana na lokalitetu bivšeg površinskog kopa Vrtlište, nadomak grada Kakanja. Željeznička pruga je u neposrednoj blizini Poduzetničke zone Vrtlište, a na udaljenosti od 50 km nalazi se zračna luka Sarajevo, te na udaljenosti od 230 km se nalazi pomorska luka Ploče, koji dodatno povezuju općinu sa ostatkom svijeta.

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtlište
Općina Kakanj*

Dobra mreža magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta, kao i blizina autoputa VC obezbijuje efikasan i brz transport što omogućuje da se ova zona svrstava u red onih sa najvećim potencijalom za dalji razvoj i mogućnostima za investitore, te da prati njihov privredni rast u budućnosti.

Inače, još jedna od prednosti je lokacija općine Kakanj koja zauzima centralni položaj u Sarajevsko-zeničkoj kotlini, koja se nalazi sjeverno od Sarajeva i Visokog i jugoistočno od Zenice, privredno najznačajnijem i najgušće naseljenom reonu BiH.

Poduzetnička zona Vrtlište u centru kruga milionskog tržišta (Sarajevo-Zenica)

6.3. Komunikacija

Komunikacija sa investitorima odvijat će se, za sada, preko resorne općinske Službe za poduzetništvo, društvene djelatnosti, eko-zaštitu i inspeksijske poslove, do momenta kada Poduzetnička zona bude tako razvijena da zahtijeva poseban organizacioni oblik zadužen za upravljanje istom, kao i za direktnu komunikaciju sa korisnicima i budućim investitorima, u vidu agencije, javnog preduzeća ili slično.

6.4. Plan marketinških aktivnosti

Implementator marketing aktivnosti, za sada će bit Služba za poduzetništvo, društvene djelatnosti, eko-zaštitu i inspeksijske poslove Općine Kakanj, koja će po potrebi angažovati eksperta iz oblasti marketinga, a koji će raditi na implementaciji određenih marketing aktivnosti definisanih marketing planom.

Marketing plan će obuhvatati marketing aktivnosti na godišnjem nivou a koji će biti usaglašen i odobren od strane Općine, koja će troškove planirati u svom godišnjem budžetu. Godišnji plan marketinških aktivnosti će se implementirati prema smjernicama generalnog marketing plana a preuređivat će se i doradivati prema potrebama i okolnostima koje to budu zahtijevale.

U cilju podizanja marketinških aktivnosti na viši nivo uspostaviće se partnerstvo sa raznim institucijama i organizacijama koje mogu doprinijeti promociji poduzetničke zone.

6.5. Pripremne marketinške aktivnosti

Kako bi se omogućila provedba marketinških aktivnosti potrebno je obaviti slijedeće aktivnosti:

- grafička priprema i štampanje brošura
- Izrada plakata
- Izrada CD video prezentacije

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtlište
Općina Kakanj*

- Izrada web stranice
- Priprema PR članaka
- Priprema prezentacija za ciljanog investitora
- Turistička signalizacija

Brošure će biti štampane na službenim jezicima BiH i na engleskom jeziku. Sadržavati će sve relevantne informacije o zoni, o njenim prednostima i potencijalima.

Za potrebe provedbe marketinških aktivnosti potrebno je izraditi **CD video prezentacije** (prezentacija će sadržavati: položaj poduzetničke zone, razlozi ulaganja u zonu, stimulativne mjere, olakšice, infrastruktura i drugo).

Izraditi će se i **interaktivna web stranica** na kojoj će biti sve relevantne informacije o zoni kao što su: lokacija, prometna povezanost, namjena parcela, poduzetnici u zoni

Također će se pripremati i **PR članci** koji će se objavljivati u dnevnim i sedmičnim novinama. Na taj način će investitori biti obavješteni o svim novostima (npr. u kojoj je fazi gradnja infrastrukture i drugo) vezano uz zonu. Poduzetnička zona će se predstavljati i u posebnim emisijama na lokalnom radiju i televizijama, te na poznatim sajmovima u regionu i šire.

Također će se izraditi **prezentacije** (na službenim jezicima BiH i engleskom jeziku) za ciljane investitore. Za sve pripremne, kao i ostale marketinške aktivnosti, Općina će nastojati obezbijediti aktivno učešće relevantnih i zainteresiranih partnera.

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrtlište
Općina Kakanj*

6.6. Troškovi pripremnih marketinških aktivnosti

Aktivnosti	Period implementacije	Očekivani rezultati	Troškovi
Grafička priprema i štampanje brošura	April-oktobar 2011	1000 brošura i letaka o poslovnoj zoni	1 000 KM
Izrada plakata	Mart-novembar 2011	Ostvaren kontakt i podrška promociji i privlačenju investicija u poduzetničku zonu	1500 KM
Izrada CD video prezentacije	Juli-decembar 2011	Prezentacija poslovne zone i dostupnost podataka o njoj široj javnosti i investitorima	1 000 KM
Izrada web stranice	Juni – decembar 2011	Prezentacija poduzetničke zone i dostupnost podataka o njoj široj javnosti i investitorima	1 000 KM
priprema PR članaka	Kontinuirano uz ostale aktivnosti	Mogućnost praćenja dešavanja vezanih za poduzetničku zonu od strane zainteresirane javnosti	-
Priprema prezentacija za ciljanog investitora	Po potrebi	Uspostavljen direktan kontakti sa konkretnim potencijalnim investitorima, uz veću mogućnost uticaja na odluku istih o pokretanju određene djelatnosti	1 000 KM
Postavljanje turističke signalizacije	Januar 2011	Usmjeravanje zainteresiranih investitora prema poduzetničkoj zoni	3 000 KM
UKUPNO TROŠKOVI PRIPREMNIH MARKETINŠKIH AKTIVNOSTI:			8 500 KM

6.7. Lokalni marketing

S ciljem ispitivanja zainteresovanosti firmi za pokretanje novih investicija u poduzetničkoj zoni Vrtlište na adrese preko 50 firmi iz regiona će biti distribuirani poslovni upitnici koji sadrže pitanja relevantna za procjenu potreba firmi i njihove zainteresovanosti za investiranje. Na osnovu prikupljenih podataka, odredit će se detaljne smjernice djelovanja po pitanju implementacije marketing plana.

Naredni koraci marketinških aktivnosti na lokalnom nivou će uključivati:

1. Javni poziv i pisma interesa investitorima putem elektronskih i printanih medija
2. **Direktni kontakti sa zainteresiranim investitorima** kroz direktne sastanke, obilazak poslovne zone, unapređenje uslova pod kojim investitor želi investirati
3. Direktni kontakti sa direktnim stranim investitorima u općini i regiji kroz:
  - pisma interesa;
  - oficijelne sastanke;
  - pozive na manifestacije poslovnog, kulturnog i drugog karaktera;
  - slanje promotivnog materijala o poslovnoj zoni.
4. Prezentacija investicijskih projekata investitorima
  - izrada baze podataka o projektima (podjela projekata po sektorima, vrijednostima i stepenu realizovanosti);
  - prezentacija razvojnih mogućnosti za firme u regiji Centralna BiH (u saradnji sa REZ Agencijom, BSC ZDK, PK ZDK, OK ZDK);
  - prezentacija projekata na sajmovima i poslovnim susretima;
  - gostovanja na lokalnim radio i TV emisijama
5. Kontinuirana komunikacija sa investitorima
  - pomoć i posredovanje sa lokalnom upravom;
  - sastanak sa investitorima na godišnjem nivou;
  - asistencija i povezivanje investitora sa proizvođačima baznih sirovina
6. Povezivanje sa proizvodno orijentisanim firmama iz inkubatora u Zenici i Žepču i Tehnološkim parkom u Zenici, kao i iz poslovnih zona "Ozrakovići" Visoko i "PC 96" Vitez.

6.8. Nacionalni marketing

Aktivnosti nacionalnog marketinga odnosit će se prvenstveno na područje regije Centralna BiH, te Sarajevske ekonomske makroregije, ali i na teritoriju cijelu BiH.

U okviru nacionalnog marketinga biće provedene slijedeće aktivnosti:

1. **Javni poziv na državnom nivou** putem Federalnog ministarstva razvoja, preduzetništva i obrta i Agencije za promociju investicija FIPA (putem njihovih kanala informisanja)
2. **Partnerstvo sa raznim institucijama i organizacijama** koje mogu doprinijeti promociji poslovne zone.:
3. **Identifikacija i direktni marketing sa 100 najuspješnijih firmi u BiH**
  - slanje pisama namjere i poslovnih upitnika;
  - informisanje o zoni putem e-mailova i telefonskih poziva;
  - slanje brošura;
  - oficijelne posjete
4. **Prezentacija poduzetničke zone Vrtlište na sajmovima** ZEPS, Sajam gospodarstva u Mostaru, BBI poslovni forum i dr.
5. **Oglašavanje i pisanje promotivnih članaka o poslovnoj zoni** u nacionalnim časopisima i web portalima.

6.9. Međunarodni marketing

Uspostavljanje kontakata sa potencijalnim investitorima i promocija poduzetničke zone Vrtlište na međunarodnom nivou je puno zahtjevniji korak i on će podrazumijevati:

1. Geografsko segmentiranje ciljnih grupa zemalja
2. Traženje mogućih sinergijskih učinaka
3. Uspostava kontakata sa BiH ambasadama i prisustvo na dešavanjima u inostranstvu na njihov poziv
4. Sudjelovanje u poslovnim delegacijama i događajima koje organizuju privredne komore, regionalne razvojne agencije i druga udruženja
5. Uspostava kontakata sa uspješnim BiH poduzetnicima izvan BiH
6. Objava ciljnih članaka u specijaliziranim časopisima i web portalima

*Marketinški plan poduzetničke zone Vrlište
Općina Kakanj*

7. Uspostava kontakata sa predstavnicima revizorskih kompanija u BiH i agencijama za nekretnine
8. Učešće na specijaliziranim međunarodnim sajmovima

7. ZAKLJUČAK

Velika prednost poduzetničke zone Vrtlište je sam geografski položaj tj. blizina autoputa, željeznice a time i luke Ploče, zatim aerodroma Sarajevo, što doprinosi jednostavnijem i jeftinijem transportu roba i sirovina.

Pored toga, bogastvo općine Kakanj mineralnim sirovinama, vodama, šumama i poljoprivrednim zemljištem je velika prednost za privlačenje kako domaćih tako i stranih investitora.

Općina Kakanj je svoju viziju „ obezbjediti prostor i infrastrukturu te privući ulagače“ već ostvarila i to na način da je obezbjedila lokaciju u vlasništvu Općine što olakšava i uspostavu i dodjelu zemljišta a isto tako se i sistemski radi na izgradnji infrastrukture.

A kada se ostvare i strateški ciljevi odnosno privuku investitori, poveća broj malih i srednjih preduzeća, poveća stopa zaposlenosti tada će se govoriti o potpunom ostvarenju vizije.

U početku uspostave poduzetničke zone pokušati uspostaviti balans između proizvodnih odnosno uslužnih djelatnosti i raspoloživog kadra odnosno radne snage na birou za zapošljavanje. A kasnije razvojem poduzetničke zone uspostaviti saradnju sa Ministarstvom obrazovanja te obrazovati namjenske kadrove za određene djelatnosti.

I pored činjenice da je na prostoru općine Kakanj prisutan visok stepen industrije, strateško opredjeljenje kod uspostave poduzetničke zone „Vrtlište“ je -Kakanj, sredina ekološke svijesti što znači da budući privredni razvoj na ovim prostorima ne smije ići na uštrb zaštite životne sredine i onečišćenja vode, tla i zraka.

Kompletan marketing plan mora biti implementiran na visoko profesionalan način a sve u cilju prezentovanja svih konkurentskih prednosti poduzetničke zone „Vrtlište“ na najbolji način i izgradnja imidža prepoznatljivosti zone u BiH i širem regionu.